

KOLONISTERNE PÅ DEN JYSKE HEDE

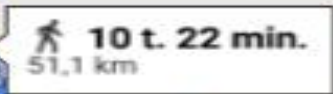
Hvem var de?

Hvorfor kom de?

Hvor kom de fra?

Hvorfor kom de?

Hvorfor rejste nogle?

Frederiksnåde

Moltkenberg

Holmansteld

Colbjørnsenstejde

Reventlowsminde

Christians Ejegod

Fredenkshab

Frederiksnåde

Wormskjoldsdal

Sporønsørd

Maries Nåde

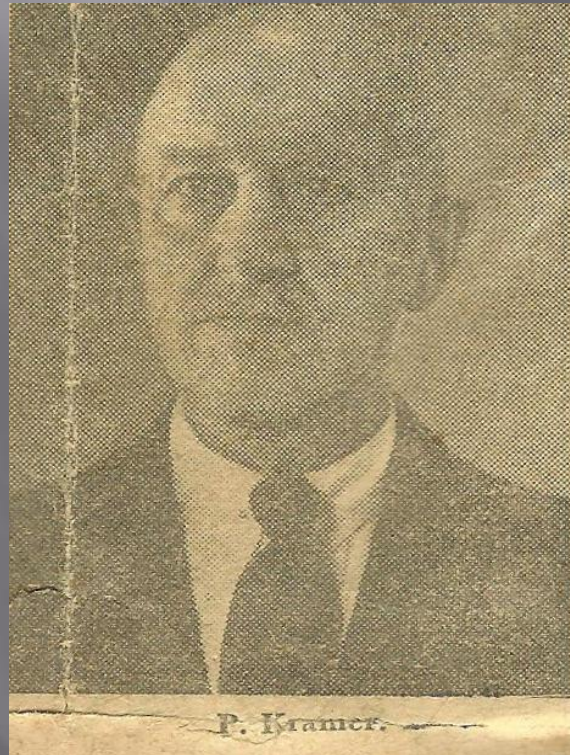
Guldbergsminde

Carolinesynde

Hofmanslyst

Hvem er jeg?

Kartoffeltysker - og Grauballemandens barnebarn

Jacob Cramer

Født 28 06 1849 #2971
Grønhoj - ad/kb
Gift 11 05 1875
Svostrup

Frederik Peter J. Kramer

Født 12 05 1875 #5696
Gravballe

Johan Peter Cramer

Født 02 03 1815 #514
Grønhoj
Gift 11 10 1835
Frederiks
Dod 03 08 1885
Grønhoj (ad kb)

Anne Marie Cramer

Født 02 04 1813 #2236
Grønhoj
Dod 11 04 1881
Grønhoj dødsårsag: Vattersot

Johan Peter Cramer

Født ... 1788 #513
Grønhoj
Gift ... 1812 ca
Frederiks Kirke
Dod 17 08 1836
Grønhoj

Catrine Marquardt

Født ... 1780 #322
Dod 14 03 1850
Frederikshøj - alderdom

Christian Cramer

Født ... 1763 #2211
Grønhoj
Gift ... 1790 ca
Frederiks
Dod 07 07 1839
Grønhoj

Anna Maria Herold

Født .. ca 1771 #2259
Havredal
Dod 18 05 1846
Grønhoj

Johan Peter Cramer

Født ... 1761 #555
Gift ... 1782
Dod 14 04 1840

Anna Barbara Bitsch

Født ... 1763 #1749
Dod 04 02 1836

Johann C. Marquardt

Født 11 03 1756 #1596
Gift ?? ca 1777
Dod 1793 -1801

Anna Cathrine Philbert

Født ?? 12 1750 #1594
Dod 19 07 1815

Johann L. Cramer

Født ca... 1726 #2209
Gift 12 02 1760

Anna Elisabeth Dalgauer

Født 09 06 1726 #2210
Dod 1791

Johann Mathias Herold

Født ca.1733 #1169
Dod 15 03 1813

Anna Margaretha Wedel

Født 23 02 1735 #1170
Dod 04 02 1827

Sydtyske kolonister 1759 - 1761

Der alle blev

Agricola	-	Schwan
Betzer	-	Winter
Bitsch	-	Jung
Breuner	-	Löffler
Bärthel	-	Pastre
Böckler	-	Bitsch
Cramer	-	Dalgauer
Dickes	-	Schneider
Dippel	-	May
Dürr	-	Kriegbaum
Falter	-	Öhlenschläger
Filler	-	Schneider
Fitzner	-	Munk
Frank	-	Benz
Frickel	-	Moht
Gantzhorn	-	Schmidt
Harritz	-	Lang
Herbelschmidt	-	Gerich
Hermann	-	Schneider
Herold	-	Wedel
Hohl	-	Jocher
Jung	-	Katzenberger
Keller	-	Hahn
	-	Keller
Krath	-	Mergenthaler
Krieger	-	Staudt
Kriegbaum	-	Dieder

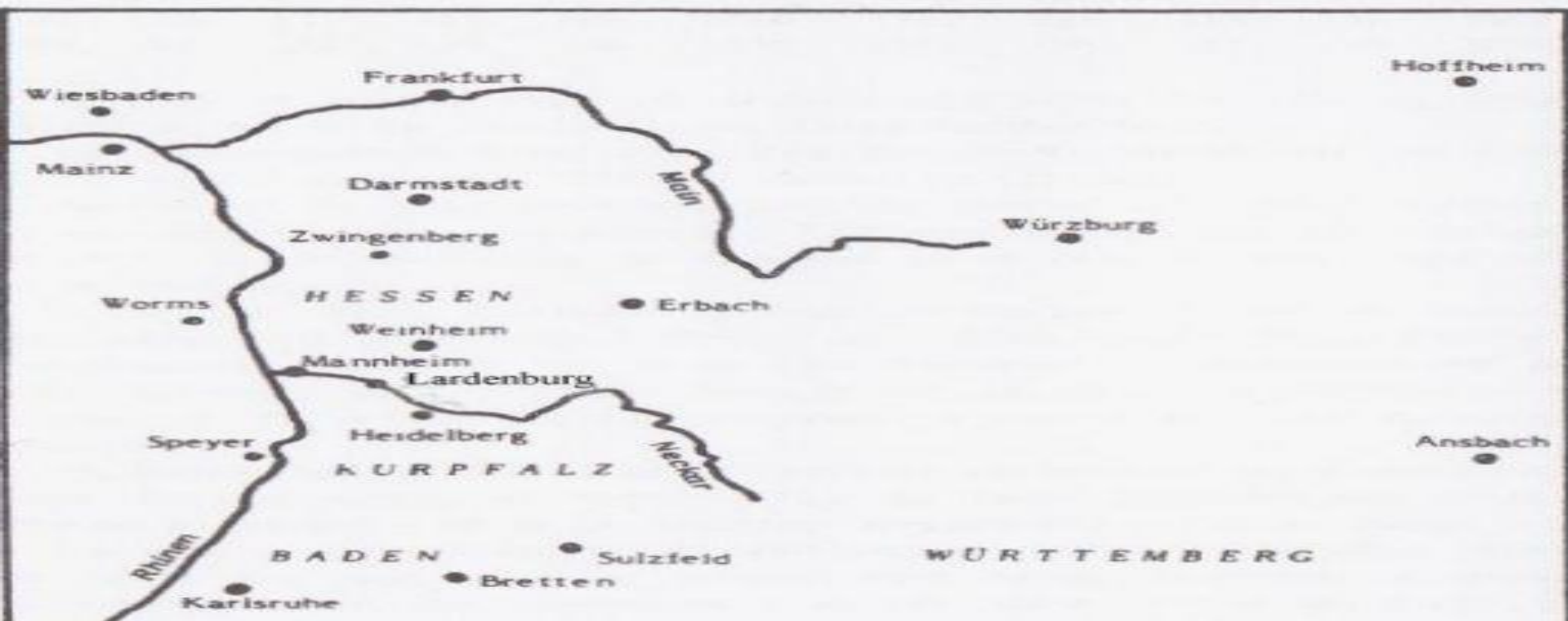
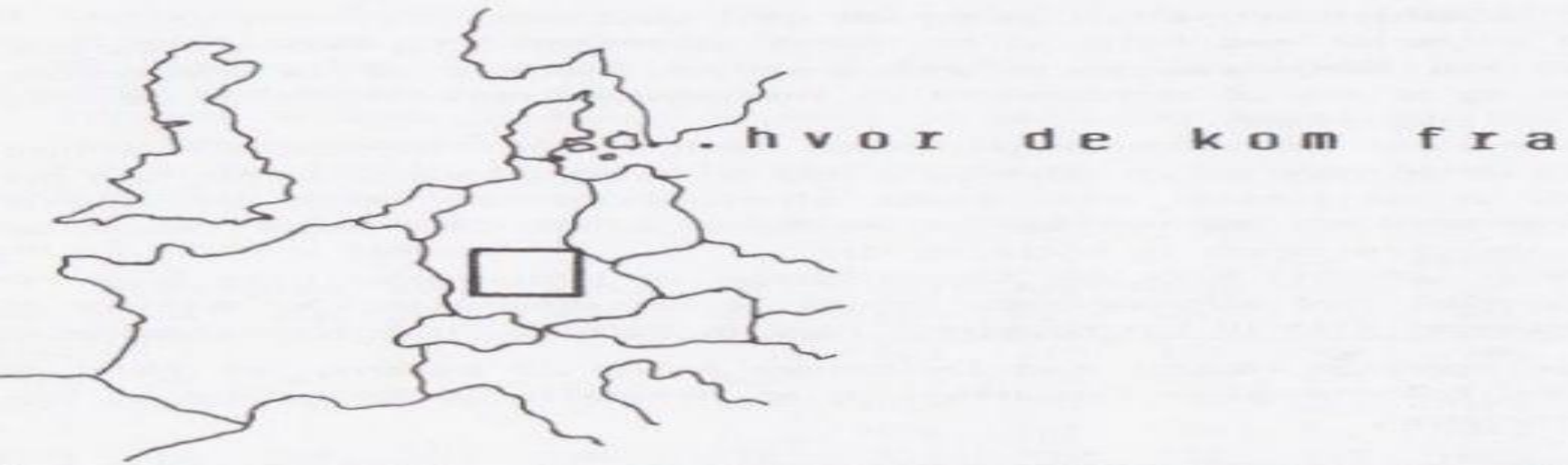
Sydtyske kolonister 1759 - 1761

Der alle blev

Leyer	-	Herbelschmidt
Lauth	-	Lang
Marquardt	-	Hübner
Maul	-	Mink
May	-	Hornig
Meyer	-	Beisel
Morast	-	Schwan
Märcker	-	Hetzler
Möll	-	Grüber
	-	Pfatteiger
Philbert	-	Bitsch
Rautenbusch	-	Knopf
Rauth	-	Roth
Risch	-	Delp
Rost	-	Schoch
Roth	-	Reiß
Rothermel	-	Falter
	-	Schlafer
Schönheider	-	Marställer
Stay	-	Opel
Verscht	-	Maul
Wackerhausen	-	Filler
Wenzeried	-	Fohrer
Winkler	-	Meng
Würtz	-	Ulrich
Zimmermann	-	Besserer
Öhlenschläger	-	Rothermel

1743
 Jun. 29. Jörg Adam Leyer
 verwitweter Bürger
 Neudorf u. sein Eva Catharina
 v. Joh. Adam Sch. (+)
 gewesener Einwohner
 in Steinklingen

Reformiertes Kirchenbuch Heiligkreuzsteinach 1729 - 1775: ∞ 29. Juni 1743 Jörg Adam Leyer,
 verwitweter Bürger Neudorf, mit Eva Catharina Schmidt, Tochter v. Johann Adam Sch. (+),
 gewesener Einwohner in Steinklingen

Kartoffeltyskerne

Historien om:

- A. Krig/Fattigdom (Gryende Globalisering)
- B. Religionsfrihed??
- C. Menneskehandel
- D. Arbejdsudbud
- E. Løftebrud

Hvorfor kom de ?

A: Krig

- ❖ 30 års krigen
- ❖ Svenskerkrigene
- ❖ Roskildefreden
- ❖ Store Nordiske krig
- ❖ Kartoffelkogens kartoffelavl i Brandenburg.

1658, D. 16 FEBRUAR PAABEGYNDTES FREDS
FORHANDLINGERNE MELLEM DANMARK OG
SVERIGE I HØJE THORSTRUP PRÆSTEGAARD.
D. 18 FEBRUAR UNDERSKREVES DE HAARDE
FREDSBETINGELSER, HVOREFTER DANMARK
MAATTE AFSTAA SKAANE, HALLAND OG
BLEKINGE MED BORNHOLM SAMT BAHUS
LEN OG TRONDHJEM STIFT I NORGE

A: Krig/fattigdom: Globalisering?

Myte eller fakta?

Fakta:

30 – årskrigen 1618 -48:

- ❖ Fattigdom – Folkevandring fra Pfalz
- ❖ Arvefølgekrig
- ❖ Preussiske 7 årskrig 1756 – 63
- ❖ Bylaugenes monopol på arbejde
- ❖ Danske bønders vægring ved kongens tilbud

Guldborgsund 21, januar 2023

Guldborgsund 21, januar 2023

Guldborgsund 21, januar 2023

Myter – eller Fakta

- Parforcejagt? Både – og
- Fattigdom? Både – og
- Realuarveafgift?
- Religionsforfølgelse?
Tjah?

Parforcejagt

Parforcejagt - Også her?

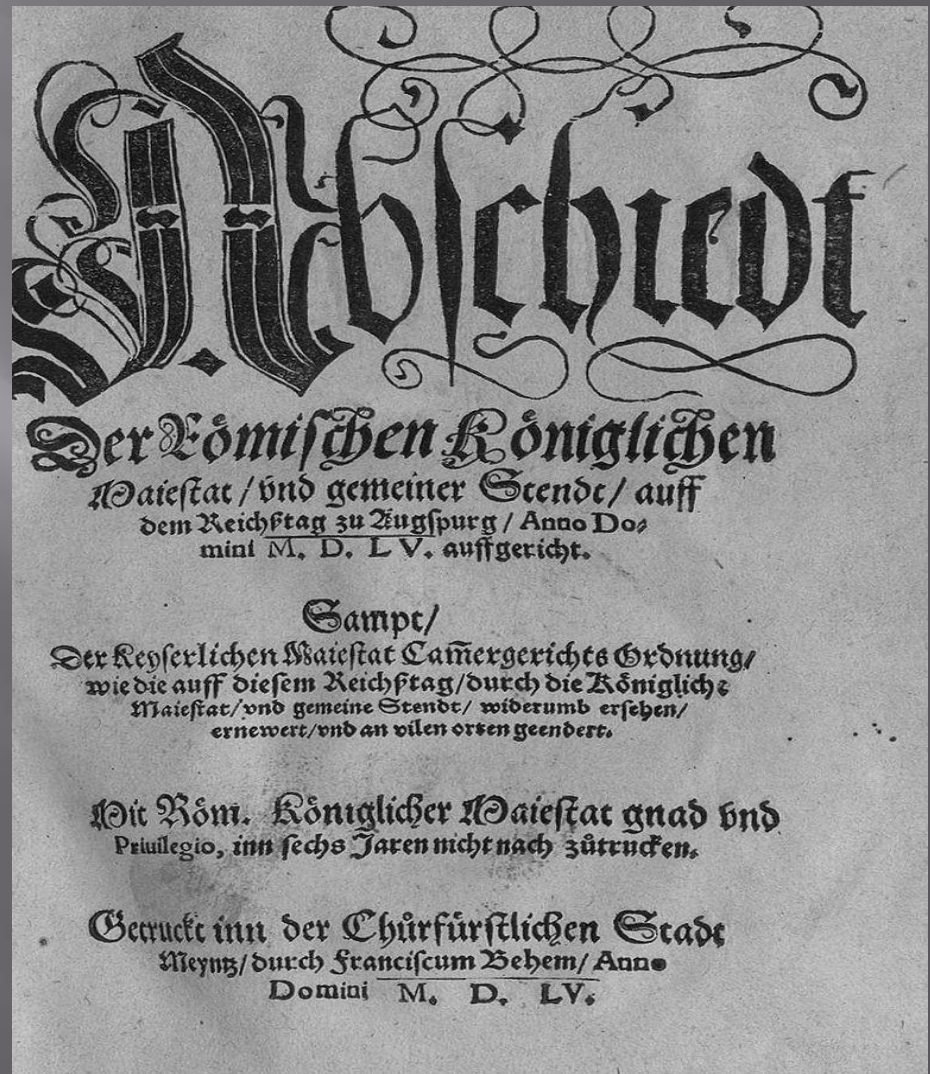
B: Religionsfrihed??

MYTE:
FYRSTENS
RELIGION.

Fakta:
1555:
Augsburgske kirkefred:

- ❖ Lutheranske fyrster blev tilladt.
- ❖ Borgerne følger fyrstens religion.
- ❖ Borgerne må vælge fyrste.

Reformerte calvinister var forbudt.

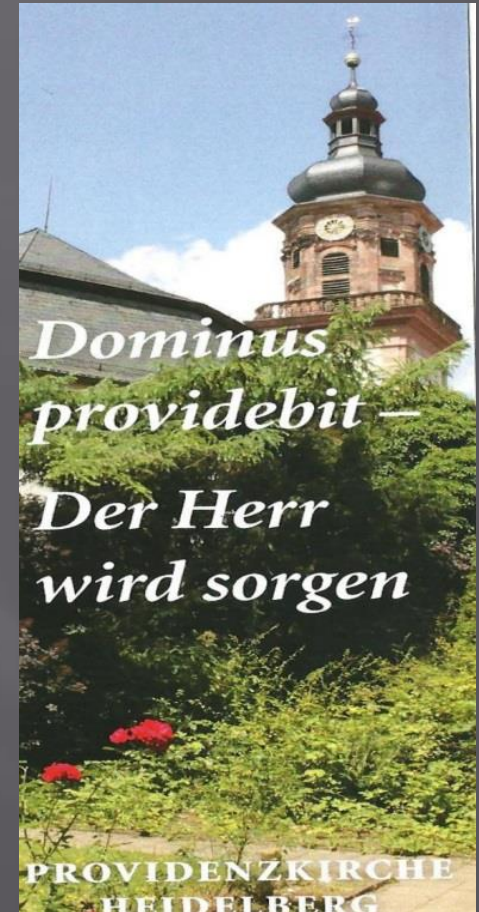

Den westfaliske fred 1648

Calvinistisk reformerte fyrster
tillades

Kurfyrsten Karl Ludwig:

- ❖ De tre hovedreligioner tillades i Heidelberg.
- ❖ Calvinisterne begunstiges
- ❖ 1707: Den pfalziske kirkedeling
- ❖ 1743: "5-gylden-kristne"

5 +2

Kirkedelingen 1705

Ev. Kirche

Erbaut 1744 – 1746 für die reformierte Gemeinde Heiligkreuzsteinach, die damals den Kernort mit den Ortsteilen sowie Altneudorf, Wilhelmsfeld, Altenbach und Heddesbach umfaßte. Der Neubau wurde nötig, nachdem die Heilig-Kreuz-Kirche auf dem Berg im Zuge der Pfälzischen Kirchenteilung 1705 wieder an die Katholiken gefallen war.

Spätbarocke Halle mit Spiegelgewölbedecke – Renovierung 1958 – 1960. Restaurierung mit möglicher Wiederherstellung des ursprünglichen Aussehens 1992/93.

C: Hvervningen:

Fakta: Menneskehandel!

- ▣ Mannheimer Geschichtsblätter Juli 1756:
 - Den danske konge ønsker 400 vævere til et væveri i Odense. Forholdene i Pfalz under 7-årskrigen giver ideen med hvervning herfra.
 - Moritz: 2 Louisidor pr. hvervet
- ▣ 18. April 1759(23./4): Montägige Frankfurter Kayserliche Reichs-Ober-Post-Amtszeitung
- ▣ 28. April 1759: „Journalsanhang“ Frankfurt
- ▣ 28. Maj 1759: Plakat i Pfalz (Rejsepenge m.v)

Fra Journals Anhang in Frankfurt am Mayn

Samstag 28. april 1759.

aufzurichten, wodurch die Einkünfte unsers Monarchen jährlich mit 80. Millionen Livres vermehret werden könnten.

AVERTISSEMENTS.

Dennach Ihre Königl. Majestät in Dänemark und Norwegen ic. ic. in einer desfalls erlassenen Allerhöchsten Königl. Verordnung, denjenigen Personen, welche sich auf den östliegenden Districten in der an das Herzogthum Schleswig angränzenden Provinz Jütland anzubauen und häuslich niederzulassen entschliessen wollen, vermessen wichtige Freyheiten allergnädigst zu accordiren geruhet, daß bereits verschiedene Familien sich dieser allerhöchsten Königl. Milde durch Aufschlagung ihrer Wohnungen allda glücklich zu Nutzen zu machen gewußt; sothane allergnädigst zugestandene große Vortheile aber an denen wenigsten Orten hiesiger Gegenden Deutschlands bekannt seyn dürften; Als werden solche ihrem essentiellen Inhalt nach, zum Besten dererjenigen insonderheit hierdurch mitgetheilet, welche sich eben wohl einer dergestalt profitablen Gelegenheit zu ihrem und der Ihrigen Wohlfahrt zu bedienen rathsam finden, und zum Theil schon vor mehreren Jahren eine dergleichen allerhöchste Königl. Entschliesung sehnlichst zu wünschen geäußert haben. Die allergnädigst accordirte Freyheiten bestehen aber hauptsächlich in nachfol. enden Puncten: 1) Solle ein des Landes künftiger Königl. Beamter denen anlang. enden Colonisten die vortheilhaftesten Lagen zum Anbau anweisen, und einem jeden über das angewiesene einen Beste-Brief ertheilen. Demnachst sollen 2) diese neue Bewohner derer anzubauenden Gegenden nebst ihren Nachkommen nun und künftighin von allem Frucht- und Vieh-Zehenden befreiet bleiben; 3) Eben dieselben 20. Jahre hindurch von allen und jeden Königl. Schatzungen und Contributionen, was Namen sie auch haben mögen, ausgenommen seyn, welches sich 4) auf alle Ausschreibungen, wie auch 5) auf Königs- und andere Fuhren, desgleichen 6) auf Einquartierungen bey Durchmärschen erstrecken solle. Sodann sollen 7) Kinder, Verwaudte ic. welche denen mit Tod abgehende succediren, ein gleiches gegen einen erhaltenden neuen

Beste-Brief zu genießen haben; und Falls sie 8) nach Verlauf der 20. Jahren einiger weiteren Freyheiten benöthiget wären, können sie anhofen, nach Befinden damit begnadiget zu werden. Solte nun über diese und noch andere mündlich zu entdeckende Vortheile von denen Colonisten die nähere Erläuterung und Nachricht anbegehret werden; so haben sich dieselben sowol deswegen, als sonstiger vor der Abreise nöthiger Stücke halten, bey Endes-Unterzeichneten in der freyen Reichs-Stadt Frankfurt am Mayn anzumelden, um allda von so ein-als andern hinlänglich belehrt, und zu seiner Zeit mit denen nöthigen Pässen versehen zu werden. Frankfurt am Mayn, den 28. April 1759.

Johann Friedrich Moritz.
Königl. Dänischer Legations-Rath.

In Reinhard Eustachii Möllers sel. Wittwe Buchhandlung alhier ist zu haben: Starcks (M. Joh. Jacob, Predigers an der St. Catharinen-Kirche alhier) Sammlung einiger Predigten, 8vo. Frankfurt, 1759. 30. fr. Gaubii Institutiones Pathologiae medicae, 8vo, Lipsiae, 1759. 1. fl. 30. fr. Caetii (P. Gallo) Institutiones Juris prudentiae Canonico-Civilis, 9t. 4to. Aug. Vindel. 1758. 3. fl. 45. fr.

Ob schon der Ziehungs-Tag der von Ihrer Hochfürstl. Durchlaucht, dem Herrn Margrafen zu Baden-Baden privilegirten Actien-Lotterie auf den 26ten dieses Monats fest bestimmt gewesen; so ist man dennoch wegen ausgebliebenen Nachrichten deren entferntesten Herren Collectores, als auch theils auf Verlangen verschiedener Freunde genöthiget worden, den Ziehungs-Termin an noch bis auf den nächsten 28. May zu verschieben, alsdann aber ohne einigen Fall und ohne die geringste weitere Verlängerung die Ziehung dieser Lotterie ganz gewiß vor sich gehen soll; bis dahin dann ferner bey dem General-Casirer Herrn Isaac de Bassompierre sowol, als bey allen andern schon vorhin bekannten Herren Banquiers, Kaufleuten und Collectores besonders bey Herrn Christian Friedel und Johannes Westphal Loose wie vorhin zu bekommen sind.

Dieses JOURNAL ist wöchentlich viermal bey denen Berlinischen Erben und auf allen Post-Ämtern, Montags, Dienstags, Freytags und Samstags zu haben; wird aber bey Herrn Berlin ausgegeben.

Annoncens løfter

- ▣ Fæstebrev på egen gård
- ▣ Frihed for avls- og kvægtiende i al fremtid
- ▣ Skatte- og afgiftsfrihed i 20 år
- ▣ Frihed for udskrivninger (militærtjeneste?)
- ▣ Frihed for kørselspligt
- ▣ Frihed for tvangsindkvartering ved gennemmarch
- ▣ Børn og direkte efterfølgere arver rettighederne
- ▣ Efter 20 år mulighed nødvendige videre friheder
- ▣ Andre mundtlige lovede fordele

Ankomsten til Danmark

- 15. -19. oktober 1759:
9 familier til Viborg (skib Lübeck - Århus)
- 22. oktober og 22. november:
To transporter til Fredericia
- 2. november.
1 transport til Fredericia

1760: Yderligere transporter til Fredericia, Kolding og Vejle

Colonierne Familier
 samt nes
 Bevoernes Navne. Hæderse.
 Besætning
 1701

M K S D Hest Stud Køer Rug By Havr Bogh kartofler													
J. Fridrichshøj.													
1. Peter Petersen	1	1	6	1	6	2	3	10	21	2	34	15	8 1/2
2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
1. Peter Petersen	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
2. Peter Simmerman	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
3. Johans Petersen	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
4. Peter Cramer	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Michael Franck	1	1	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1

1778		1779		1780		1781		1782		1783		1784		1785		1786		1787		1788		1789		1790		1791		1792		1793		1794		1795		1796		1797		1798		1799		1800		1801		1802		1803		1804		1805		1806		1807		1808		1809		1810		1811		1812		1813		1814		1815		1816		1817		1818		1819		1820		1821		1822		1823		1824		1825		1826		1827		1828		1829		1830		1831		1832		1833		1834		1835		1836		1837		1838		1839		1840		1841		1842		1843		1844		1845		1846		1847		1848		1849		1850		1851		1852		1853		1854		1855		1856		1857		1858		1859		1860		1861		1862		1863		1864		1865		1866		1867		1868		1869		1870		1871		1872		1873		1874		1875		1876		1877		1878		1879		1880		1881		1882		1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901		1902		1903		1904		1905		1906		1907		1908		1909		1910		1911		1912		1913		1914		1915		1916		1917		1918		1919		1920		1921		1922		1923		1924		1925		1926		1927		1928		1929		1930		1931		1932		1933		1934		1935		1936		1937		1938		1939		1940		1941		1942		1943		1944		1945		1946		1947		1948		1949		1950		1951		1952		1953		1954		1955		1956		1957		1958		1959		1960		1961		1962		1963		1964		1965		1966		1967		1968		1969		1970		1971		1972		1973		1974		1975		1976		1977		1978		1979		1980		1981		1982		1983		1984		1985		1986		1987		1988		1989		1990		1991		1992		1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031		2032		2033		2034		2035		2036		2037		2038		2039		2040		2041		2042		2043		2044		2045		2046		2047		2048		2049		2050		2051		2052		2053		2054		2055		2056		2057		2058		2059		2060		2061		2062		2063		2064		2065		2066		2067		2068		2069		2070		2071		2072		2073		2074		2075		2076		2077		2078		2079		2080		2081		2082		2083		2084		2085		2086		2087		2088		2089		2090		2091		2092		2093		2094		2095		2096		2097		2098		2099		2100		2101		2102		2103		2104		2105		2106		2107		2108		2109		2110		2111		2112		2113		2114		2115		2116		2117		2118		2119		2120		2121		2122		2123		2124		2125		2126		2127		2128		2129		2130		2131		2132		2133		2134		2135		2136		2137		2138		2139		2140		2141		2142		2143		2144		2145		2146		2147		2148		2149		2150		2151		2152		2153		2154		2155		2156		2157		2158		2159		2160		2161		2162		2163		2164		2165		2166		2167		2168		2169		2170		2171		2172		2173		2174		2175		2176		2177		2178		2179		2180		2181		2182		2183		2184		2185		2186		2187		2188		2189		2190		2191		2192		2193		2194		2195		2196		2197		2198		2199		2200		2201		2202		2203		2204		2205		2206		2207		2208		2209		2210		2211		2212		2213		2214		2215		2216		2217		2218		2219		2220		2221		2222		2223		2224		2225		2226		2227		2228		2229		2230		2231		2232		2233		2234		2235		2236		2237		2238		2239		2240		2241		2242		2243		2244		2245		2246		2247		2248		2249		2250		2251		2252		2253		2254		2255		2256		2257		2258		2259		2260		2261		2262		2263		2264		2265		2266		2267		2268		2269		2270		2271		2272		2273		2274		2275		2276		2277		2278		2279		2280		2281		2282		2283		2284		2285		2286		2287		2288		2289		2290		2291		2292		2293		2294		2295		2296		2297		2298		2299		2300		2301		2302		2303		2304		2305		2306		2307		2308		2309		2310		2311		2312		2313		2314		2315		2316		2317		2318		2319		2320		2321		2322		2323		2324		2325		2326		2327		2328		2329		2330		2331		2332		2333		2334		2335		2336		2337		2338		2339		2340		2341		2342		2343		2344		2345		2346		2347		2348		2349		2350		2351		2352		2353		2354		2355		2356		2357		2358		2359		2360		2361		2362		2363		2364		2365		2366		2367		2368		2369		2370		2371		2372		2373		2374		2375		2376		2377		2378		2379		2380		2381		2382		2383		2384		2385		2386		2387		2388		2389		2390		2391		2392		2393		2394		2395		2396		2397		2398		2399		2400		2401		2402		2403		2404		2405		2406		2407		2408		2409		2410		2411		2412		2413		2414		2415		2416		2417		2418		2419		2420		2421		2422		2423		2424		2425		2426		2427		2428		2429		2430		2431		2432		2433		2434		2435		2436		2437		2438		2439		2440		2441		2442		2443		2444		2445		2446		2447		2448		2449		2450		2451		2452		2453		2454		2455		2456		2457		2458		2459		2460		2461		2462		2463		2464		2465		2466		2467		2468		2469		2470		2471		2472		2473		2474		2475		2476		2477		2478		2479		2480		2481		2482		2483		2484		2485		2486		2487		2488		2489		2490		2491		2492		2493		2494		2495		2496		2497		2498		2499		2500		2501		2502		2503		2504		2505		2506		2507		2508		2509		2510		2511		2512		2513		2514		2515		2516		2517		2518		2519		2520		2521		2522		2523		2524		2525		2526		2527		2528		2529		2530		2531		2532		2533		2534		2535		2536		2537		2538		2539		2540		2541		2542		2543		2544		2545		2546		2547		2548		2549		2550		2551		2552		2553		2554		2555		2556		2557		2558		2559		2560		2561		2562		2563		2564		2565		2566		2567		2568		2569		2570		2571		2572		2573		2574		2575		2576		2577		2578		2579		2580		2581		2582		2583		2584		2585		2586		2587		2588		2589		2590		2591		2592		2593		2594		2595		2596		2597		2598		2599		2600		2601		2602		2603		2604		2605		2606		2607		2608		2609		2610		2611		2612		2613		2614		2615		2616		2617		2618		2619		2620		2621		2622		2623		2624		2625		2626		2627		2628		2629		2630		2631		2632		2633		2634		2635		2636		2637		2638		2639		2640		2641		2642		2643		2644		2645		2646		2647		2648		2649		2650		2651		2652		2653		2654		2655		2656		2657		2658		2659		2660		2661		2662		2663		2664		2665		2666		2667		2668		2669		2670		2671		2672		2673		2674		2675		2676		2677		2678		2679		2680		2681		2682		2683		2684		2685		2686		2687		2688		2689		2690		2691		2692		2693		2694		2695		2696		2697		2698		2699		2700		2701		2702		2703		2704		2705		2706		2707		2708		2709		2710		2711		2712		2713		2714		2715		2716		2717		2718		2719		2720		2721		2722		2723		2724		2725		2726		2727		2728		2729		2730		2731		2732		2733		2734		2735		2736		2737		2738		2739		2740		2741		2742		2743		2744		2745		2746		2747		2748		2749		2750		2751		2752		2753		2754		2755		2756		2757		2758		2759		2760		2761		2762		2763		2764		2765		2766		2767		2768		2769		2770		2771		2772		2773		2774		2775		2776		2777		2778		2779		2780		2781		2782		2783		2784		2785		2786		2787		2788		2789		2790		2791		2792		2793		2794		2795		2796		2797		2798		2799		2800		2801		2802		2803		2804		2805		2806		2807		2808		280	
------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	-----	--

D: Arbejdsudbud

A: Lediggang:
Krav til indvandrerne

B: Forkortet dagpengeperiode

F: Lediggang - krav til indvandrene

Optegnelſe paa de Coloniſter
ſom nu levet i, ſomus neen
forſtaar nu i afagrygning.

Fredensbæde

- 1 Georg Eigned
- 2 Dieſendohlerſubſ. 9 born
- 3 Leonard Starke
- 4 Valentin Bruun
- 5 Verddſkan i arvel paa land
- 6 Joh: adam Granlin
- 7 Conrad Litter
- 8 Hendrick Muller.
- 9 Nicolai Braziel
- 10 Baltier Bartul i arvel paa land
- 11 Georg Breiner.
- 12 Carl Seck.
- 13 Jacob Ditmar
- 14 Leonard Meyer
- 15 Thader Eder.
- 16 Henslager. arvel paa land
- 17 Jacob Bruil
- 18 Marku Meyer
- 19 Georg Skrummer
- 20 Georg Ewig.

Fredensbæde

- 1 Joh: Heder Blaſer
- 2 Joh: Bretzer.
- 3 Joh: Wentz
- 4 Georg Kerber.
- 5 Gotfried Fitzner.
- 6 Themas Dreyler.
- 7 Leonard Kromer.
- 8 Joh: H.

- 11 Jernix Flamer
- 12 Chumma Kumbler
- 13 Jacob Bertel
- 14 Carper Brinel
- 15 Heder Digt
- 16 Jacob Darn
- 17 Joh: Georg Dieter
- 18 Joh: Georg Heder.
- 19 Jacob Piſſer
- 20 Heder Bruil
- 21 Joh: Pæe.
- 22 Sylvester Bruil.
- 23 Chumma Krat
- 24 Joh: Harpue.
- 25 Joh: Pæe.

Fredensbæde

- 1 Georg Gagner.
- 2 Michel Steinte.
- 3 Philip Heif
- 4 Joh: Dannaſald
- 5 Valdemar Preif
- 6 Chumma Tupper
- 7 Michel Hellenſer
- 8 Georg Møninge
- 9 Valentin Thormann
- 10 Chumma Feifer
- 11 Hendrick Inelras
- 12 Heder Bruil

E: Løftebrud

Guldborgsund 21, januar 2023

Bygning af husene

- ▣ Vinteren 1759 – 60. Indkvartering hos lokalbefolkningen samt i Fredericia m.v.
- ▣ Mødet i Gudsø
- ▣ Forår og sommer 1761: Lynghytter

Guldborgsund 21, januar 2023

Danske bønder og håndværkere bygger.

- Pligtkørsel for bønderne
- 6. september 1761:
Alle i Havredal bor i huse
- 2. november 1761:
Alle i Grønhøj bor i huse.
- Vinteren 1761:
Ikke alle huse er færdigbygget – så flere familier bor sammen

.

Hvorfor rejste nogle

- Jordens bonitet
- Kvægsygdomme
- Forkortelse af dagpengeperioden
- Katharina den Stores hvervekampagne

Guldborgsund 21, januar 2023

Guldborgsund 21, januar 2023

Guldborgsund 21, januar 2023

Guldborgsund 21, januar 2023

Guldborgsund 21, januar 2023